

Kaupunginhallituksen jäsenten ja varajäsenten valinta toimikaudeksi 1.6.2025-31.5.2027

Khall 17.06.2025 § 162
229/00.00.01.01/2025

Valmistelija

Hallintosihteeri Kirsti Kinnunen

Kuntalain 14 § 10 kohdan mukaan valtuusto päättää jäsenten valitsemisesta kunnan toimielimiin, joita 30.1 §:n mukaan ovat valtuuston lisäksi kunnanhallitus ja sen jaostot, tarkastuslautakunta ja sen jaostot, lautakunnat ja niiden jaostot, valiokunnat ja niiden jaostot, johtokunnat ja niiden jaostot sekä toimikunnat.

Toimielinten jäsenille valitaan henkilökohtaiset varajäsenet, joihin sovelletaan, mitä varsinaisista jäsenistä säädetään (KuntaL 31 §).

KuntaL 32.1 §:n mukaan toimielimen jäsenet valitaan valtuuston toimikaudeksi, jollei valtuusto ole päättänyt lyhyemmästä toimikaudesta. Lähtökohtaisesti toimielinten toimikausi on sama kuin valtuuston toimikausi.

KuntaL 32.2 §:n mukaan kunnanhallituksen, tarkastuslautakunnan ja muiden lautakuntien jäsenet valitaan kesäkuussa pidettävässä valtuuston kokouksessa. Jos kunnanhallituksen toimikausi on kaksi vuotta, uusi hallitus voidaan valita hyvissä ajoin ennen toimikauden päättymistä.

KuntaL 33 §:n mukaan valtuusto valitsee jäseniksi valituista toimielimen puheenjohtajan ja tarpeellisen määrän varapuheenjohtajia. Heidät valitaan samassa vaalitoimituksessa, jollei valtuusto ole päättänyt puheenjohtajamallista.

Toimielimen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan toimikausi on sama kuin toimielimen muiden jäsenten toimikausi.

Poliittisen suhteellisuuden toteutumiseksi puheenjohtajat valitaan samassa vaalitoimituksessa. Varsinainen vaalitoimitus ei ole tarpeen, jos valinta on yksimielinen. Suhteellisuuden varmistamiseksi vaali voidaan KuntaL 105 §:n mukaisesti vaatia toimitettavaksi suhteellisena. Jos vaali toimitetaan enemmistövaalina, kullakin vaaliin osallistuvalla on käytettävissä yhtä monta ääntä kuin on valittavia henkilöitä.

Pyhäjärven kaupungin hallintosäännön (kv 10.12.2024 § 89) 8.1 §:n mukaan kaupunginvaltuusto valitsee kaupunginhallitukseen seitsemän jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen.

Vaalikelpoinen KuntaL 73 §:n mukaan kunnanhallitukseen on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) välittömästi kunnanhallituksen alaisena toimiva kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on kunnanhallituksen tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka lautakunnan esittelijänä tai muuten vastaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelusta;

4) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle kunnanhallituksessa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Henkilöstön edunvalvonnasta asianomaisessa kunnassa huolehtivan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen puheenjohtaja ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. Vaalikelpoinen ei myöskään ole henkilö, joka yhteisön neuvottelijana tai muussa vastaavassa ominaisuudessa vastaa edunvalvonnasta.

Enemmistön kunnanhallituksen jäsenistä on oltava muita kuin kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevia henkilöitä.

Edellä 1 momentin 4 kohtaa ei sovelleta kunnan määräysvallassa olevan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäseniin.

Hallintosäännön 10.2 §:n mukaan kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja vähintään yhden muun jäsenen tulee olla kaupunginvaltuutettuja.

Toimielintä valittaessa on otettava huomioon tasa-arvolain 4 a §, minkä mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Tasa-arvovaatimus koskee erikseen varsinaisia jäseniä ja varajäseniä. Lain mukaisen kiintiön on toteuduttava sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta.

Vaali toimitetaan ensisijaisesti enemmistövaalina. Jos valittavia on enemmän kuin yksi, jokaisella toimielimen jäsenellä on käytettävissään yhtä monta ääntä kuin valittavia henkilöitä on. Yhdelle ehdokkaalle voidaan kuitenkin antaa vain yksi ääni, mutta kaikkia ääniä ei ole pakko käyttää. Valituksi tulee saamiensa äänimäärien mukaisesti niin monta kuin valittavia on. KuntaL 105 §:n mukaan vaalissa tulevat valituiksi se tai ne, jotka ovat saaneet eniten ääniä.

KuntaL 105.2 §:n mukaan luottamushenkilöiden vaali toimitetaan suhteellisenä, jos sitä vaatii läsnä olevista toimielimen jäsenistä vähintään määrä, joka saadaan jakamalla läsnä olevien lukumäärä valittavien lukumäärällä lisättynä yhdellä. Jos osamääräksi tulee murtoluku, se korotetaan lähinnä ylemmän kokonaislukuun. Kunnanhallituksen jäsenten (ja henkilökohtaisten varajäsenten) vaalissa vähintään neljä valtuutettua voi vaatia suhteellista vaalia.

KuntaL 105.2 §:n mukaan varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, ehdokkaat on hyväksyttävä ennen vaalia ja ehdokkaana tulee olla sekä varsinainen jäsen että tämän varajäsen.

KuntaL 105.2 §:n mukaan suhteellista vaalia toimitettaessa on noudatettava soveltuvin osin, mitä kunnallisvaaleista säädetään. Lisäksi valtuusto voi antaa määräyksiä vaalin toimittamisesta. Suhteellinen vaali ja vaadittaessa myös enemmistövaali on toimitettava suljetuin lipuin. Äänten mennessä tasan ratkaisee arpa.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Kiviniemi Henrik
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se valitsee kaupunginhallitukseen seitsemän (7) jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen toimikaudeksi 1.6.2025-31.5.2027
Muutettu päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se valitsee kaupunginhallitukseen seitsemän (7) jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen toimikaudeksi 1.6.2025-31.5.2029.
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan muutetun päätösehdotuksen.